

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Fizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Rákóczi-utca 10 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —

Munka és munkabér.

(F. É.) Az általános drágaság kérdésének felvetésekor, annak magyarázatául leginkább a munkabérek emelkedését hozták fel indokul. A munkások örökös bérmozgalma, a munkabéreket annyira felemelte, hogy az általuk előállított iparcikkek előállításának értéke is emelkedvén, azok ára természetesen is magasabbra hágott. Bizonyos, hogy a hazai ipar hirtelen szokatlan fellendülése, de különösen azok a szakmák, melyek az építő iparral szoros összefüggésben állanak, olyan rohamos felbuzdulást mutatnak, hogy a gyors változás a szükséges munkások tulságos nagy igényét felkeltette és ezáltal olyan horribilis munkabéreket erőszakoltak ki a megszorult munkaadóktól, hogy ez a körülmény lényegesen hozzájárult az általános drágaság emeléséhez.

Az első, ami drágább lett a körülmény által, a lakás, mindjárt nagy rubrikával járult a mindennapi élet gondjáihoz. A lakásdrágaság maga után

vonta szükségképen az élelmiszerek drágulását, mert a kereskedők, nagyobb bért követelvén tőlük, üzlet helyiségeik, lakásaik után, kénytelenek lévén nagyobb üzletköltség mellett dolgozni, cikkeik árát is ilyen arányban emelték. A pék, drágább munkaerővel dolgozván, nagyobb áru anyagot használva fel, kénytelen volt a süteményei árát emelni. A mészáros, részben drágább munkaerővel dolgozva, részben drágább husanyagot beszerezve, a maga létfenntartása is megdrágulva, nagyobb árakon kénytelen a huson tudni, hogy a maga existenciáját biztosíthassa.

S így sorba elővehetnők valamennyi elsőrendű szükségleti cikkek előállításával foglalkozó szakmát s látni fogjuk, hogy mint kapcsolódnak együtvé az egyes láncszemek s mint követi az egyik tény a másik következmény.

A munkabérek drágulása tehát, a munka növekedéséből származott. Sok munka lévén, nagyobb a munkások iránti kereslet s így azok munkája nagyobb becsesül birva, mint a múltban, nagyobb árát is szabják annak. De tulajdonképen nem kárhoztathatjuk azt,

hogy az ország fellendülésben van hogy növekszik a munka, több munkás karra van szükség. Nem, mindezen körülményeket álldanunk kell, hiszen mindig és mindenkor ezen sopánkodtunk, hogy stagnál az ipar a kereskedelem s nem fejlődik az ország ipara s kereskedelme. Nem is ebben a hiba. Másról kell azt keresnünk. S pedig a múlt idők bűnében. A mikor nem volt munka az országban s a sok dologtalan munkáskéznek új hazát kellett keresnie, hogy munkáskezűket foglalkoztathassák, mikor a kivándorlás volt olyan nagy arányú, mint a milyen most a munkás kéz utáni kereslet, akkor hintették el azokat a káros magvakat, a munkások kivándorlási lehetőségével, melyeknek keserű gyümölcsei most a mi részünkre értek meg. A kivándorló munkások kezei nem jöttek vissza. Tág terük akadt a jóravaló munkára s nem tértek meg még akkor sem hazájukba, amikor már itt is akadt volna alkalom munkás kezük érvényesülésére.

A kivándorlás tehát az, mely első sorban a munka és munkabér arány-

Napi hir.

Irta: Darvas Róbert.

Dévai elgondolkozva ült az ablaknál, miközben nyugodtan szüresölgetve a fekete kávéját, néha néha föltekintett szuró szemmel mérte végig a feleségét és barátját Bodayt, akik szemben ültek vele. Egy-egy gúnyos mosoly villant meg az ajka körül, de nyomban utánna ökölbe szorult a keze, mintha le akarta volna küzdeni a haragját.

Jolán és Boday boldogan ültek egymás mellett. Nyilvánvalóan látszott rajtuk a titkos öröm, hogy megint együtt lehetnek. A langyos szellő arcukba csapta a kerti virágok illatát. Minő mennyei gyönyörűség volt a város poros, tikkasztó levegőjétől távol, a kis falusi vendégfogadó erkélyes szobájában

üldögélni.

Váratlanul megtörté Dévay a csendet: — Nem indulnánk már? Későre jár s még hosszú utunk van. Ha úgy tetszik . .

Fel is állott mindjárt, majd választ sem várva folytatta:

— Lomegyek, majd megnézem, hogy rendben van-e az automobil . . Magatokra hagylak addig. Nem fogtok unatkozni?

Ezzel elhagyta a szobát. Az ifju szerelmesek megkönnyebbülten lélekzettek föl. Egy pernyi csend lett, a melyet Jolán tört meg:

— Félek, haragosnak látszik. Talán gyanit is valamit . .

— Ugyan te bohó! — igyekezett Boday megnyugtanni. Mitől félsz? Hiszen melletted vagyok s nem is válok el tőled soha, de soha! Mondom soha.

— Én se tőled! — felelt remegve a fiatal nő, a mire möhön s a mellett mégis gyöngéden összecsókolódtak.

Halk zörejt ütötte meg a fülüket: Dévai nyitott be. Még mindig ott volt a mosoly ajka körül. Jolán nyugodtabb lett derültnek látván az ura arcát.

— Készen vagytok? — kérdezte Dévay vidáman. Remek időnk van. Szép utunk lesz — mondta örvendezve. — Komolyan mondom, fölséges utunk lesz.

Lementek. A kis szálló kapuja előtt már indulásra készen várták őket a gépkocs. Két lámpása, a mely vakító fényt lövött, olyan volt, mintha egy sárkány félelmetes tüzes szeme volna. Nyomban felszállottak a kocsira. A férj megragadta a kormánykereket s aztán neki vágta a holdvilágos éjszakának.

Újdonságok!

Costüm és Blousekelmék Törökös Francia delain Etamin kelmék, Angol Zefrek, ruhavásznak és batistokban.

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában SZIGETVÁR.

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

talán harc perzselő tüzét felszította s innen ered mindaz a sok baj és kellemetlenség, mely meg nem fog szünni mindaddig, míg csak e hiány, mely a kivándorlások következtében beállt, ki nem egyenlítődik. S így mérlegelve nézve a munka növekedése csak terhet s nagyobb súlyokat helyez kilátásba. A munkabérvizonyok, melyek állandóan emelkedő tendenciát mutatnak hamarosan nem is fognak megváltozni, sőt amint a kilátások biztatnak még javulni is fognak a munkabérek előnyére s így a drágaság, mely fojtogató karjával szorongatja mindnyájunk torkát, szintén csak emelkedhetik, ami azt hiszem egyikünknek sem szolgál öröme.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest március 31.

Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök holnap Bécsbe utazik és kihallgatáson jelenik meg a királynál, ki nek a bankjavaslatok ügyében tesz előterjesztést.

A német trónörökös pár Bécsben.

Bécs, március 31.

A német trónörökös-pár Indiából és Egyiptomból visszautazva, április 9-én délután Bécsbe érkeznek. A vendégeket a király a főhercegek, valamint *Mária Annunciata* főhercegné kíséretében a déli vasút pályaudvarán üdvözölni fogja. Hivatalos személyiségek is lesznek jelen a pályaudvaron. Este a Hofburgben családi ebéd és utána nagy estély lesz. — Április 10-én *Ferenc Ferdinánd* trónörökösnel dezsóné. Este pedig a schönbrunni kastélyban diszebed lesz. Ezután a trónörökös-pár Berlinbe utazik.

Az országos népszámlálás eredménye.

18 millió magyar.

A legutóbbi népszámlálás hivatalosan megállapított eredménye szerint 1910 december 31. a magyar állam lakossága 20.850.700 lélekre rugott. — Ebből a magyar anyaországra 18.231.400 lélek. Horvát-Szlavonországokra pedig 2.619.300 lélek esett.

A magyar Szent Korona országainak népessége a lefolyt évtized alatt csupán 1.596.000-rel gyarapodott ami csak 8,3 százalékos nép-növekedésnek felel meg. Holott 1880—1890-ig a magyar birodalom lakossága 1.620.000-rel (10,3 százalékkal), 1890—1900-ig pedig 1.791.000-rel (10,3 százalékkal) emelkedett, tehát mindkét évtizedben a nép-növekedés abszolút számban is meghaladta az utolsó évtizedét.

A közölt adatokból kitűnik, hogy a népszámlálás nálunk közel 700.000 emberrel kevesebbet talált, mint amennyire a természetes népszaporodás adataiból következtetni lehet. Ennyit tehát a kivándorlás föltétlenül elvont tőlünk. Ha pedig számításba vesszük, hogy a bevándorlás a kivándorlási veszteségünket részben pótolta, a kivándoroltak számát bátran tehetjük 800-900.000-ra.

Vidéki városaink közül még mindig az egy *Szeged* lakossága haladja meg a százszázot (123.000) után sorban jönnek: *Szabadka* (95.000), *Debrecen* (92.000), *Zágráb* (79.000), *Pozsony* (78.000), *Temesvár* (72.500), *Kecskemét* (67.000), *Nagyvárad* (64.000), *Arad* (63.000), *Hódmezővásárhely* (62.500), *Kolozsvár* (60.400), *Miskolc* (51.500) stb.

A magyar birodalom lakossága a lejtűnt század elején még csak tíz millió volt. A harmincas és negyvenes évek nemzeti föllendülése együtt járt hazánk lakosságának gyors fejlődésével. E fejlődésben lassabbodás állott be az abszolútizmus idején és a

hetvenes éves járványainak pusztításai alatt, úgy, hogy a birodalom lakossága 1880-ban csak 15.740.000 lélek volt. Azóta hazánk lakossága, ellenére sok kedvezőtlen körülménynek — erőteljesen gyarapodik és fejlődése erősebb mint Ausztriáé.

Letagadni mindent.

Szigetvár március 31.

Nem hiába közkeletivé vált újabb időben annak hangoztatása, hogy léhává, hazuggá vált a társadalom s úgy a legintimebb, mint a legtágabb nyilvánosság berendezéseiben csak a kendőzött látszatnak s nem a meztelen, de való igazságoknak hódol.

Hazudnak az emberek, amikor az utcán mosolyogva köszöntik egymást, mert lelkükben talán ugyanakkor ellenséges érzelmeket táplálnak s az őszinteséget, talán még a család egyes tagjai is nélkülözik egymással szemben.

És mit lehet ilyen, mindent álarca alá rejtő, mindent letagadó, hazug társadalomtól várni?

Semmit!

Vele születik ez az emberekkel s élni is fognak vele mindaddig, míg egyszer csak rajta nem veszt valamelyike s ezzel a rajtavessztéssel statuuál a többiek számára eljjesztő példát.

Hiába tüzi ki feladatául egy sajtóorgánium, hogy igazságos és bátor bírálat-tal javítson egyeni gyarlóságokon, hibákon, mulasztásokon, ha a nyilvános igazolás elkerülésével egyszerűen csak úgy suba alatt, hátmegett igyeksenek mindent — letagadni.

Akik ezt a mesgyét járják, a hazugság útján járnak. Azok számára nincs hely egyetlen egészséges berendezkedésű társadalomban sem. Ezeknek az útja előbb-utóbb Golgotához vezet, az önmaguk gólgójához.

Az ut mentén sorra tűnedezték a gyümölcsfák, a rétek, gabonaföldek nagy táblái már szédületes gyorsasággal látszottak forogni. A hold bevilágította kísérteties fényével az egész környéket és borzalmas árnyak kepei tűntek fel, hol itt, hol ott. Jolán és Boday közelebb simultak egymáshoz és titokban enyelegtek, majd csókolódtak is.

Dévay merőn csak az utra nézett és erősen fogta a kormánykereket. Negyed óra is eltelt már amikor hátra szólt:

— Nem fáztok? . . . No, mert úgy vettem észre, mintha Jolán összeresztet volna.

Választ sem várva, folytatta, de aztán csak magában:

— Nos tehát, itt van egy férfi, egy asszony, meg egy másik férfi. Az egyik imádja a feleségét s úgy érzi, hogy nem is élhet nélküle. S a nő három évi együttélés után szüknek találja a hitvesi köteleket. Az a másik férfi pedig titkon szerelmeskedik a nővel s mind a fajdkakas nem törődik semmivel azt hiszi, hogy a férj nem lát semmit. Megcsalja a legrégibb barátját. A férj egy napon megtudja, hogy elrabolták legszentebb kincsét s bosszuta, rettentő meg-

torlásra gondol. Méreggel akarja elpusztítani őket, de mivel visszatartja a terv megvalósításától és a szerencsétlen tovább tűr, szenved . . . ezek mi volnánk. De végét vettem kinomnak, a gyönyörűeknek.

Itt megszakad a gondolkozás fonala. Az ut lejtőnek megy lefelé a sötét, árnyékos völgybe. Vigyazni kell. Ej, mit. Tovább szövi a rémes gondolatokat.

A turbékoló gerlicéknek azt mondtam, hogy egy kis éjjeli sétára indulunk. Ülünk a modern ördögszekéren, a mely gyorsan száguld a kihalt országúton. A hűvös éjjeli levegő megcsapja az arcunkat s fázva remegve s mégis forró lázban — húzódnak meg egymás mellett. Kéz a kézben gyöngyöden összesimulva, s miközben így szépen, boldogan enyelegnek, azt mondom nekik.

— Vigyázz! — kiált egyszerre Boday aki mellől akaratlanul elhúzódik Jolán. Vigyázz hisz borzasztó gyorsan száguldunk.

Dehogy is! . . . — Igen ezt fogom mondani: Édes kicsikéim, megcsaltatok, kigunyoltatok. Na jó! Gratulálok. De minden boldogságnak vége szokott lenni. És most itt a vég órája.

De hát vigyázz! — kiáltott fel megint

Boday.

— Maradj csak nyugodtan! . . . s aztán már mikor elárultam, hogy milyen meglepetést szántam nekik egy szakadéknak irányított az autóbilt, mint a milyen az ott ni . . . Az autóbilt lezuhan és mi hejh izzé — porra . . .

— Az istenért — hangzott ismét Boday szava — ne rohanj oly szédületes gyorsasággal, hiszen neki megynk annak a . . .

— Hírd csak rám . . . S aztán így szólok az én szerelmes kicsikéimnek . . .

Hirtelen felugrott a helyéről megragadta karjuknál fogva a meglepődött, elsápadt arcu szerelmeseket és vérfagyasztó dühvel sikoltott rájuk:

— A kezemben vagytok most! a kar-maim közt, azt tesztek veletek, a mit tetszik. Meglakoltok! . . . Lefelé száguldunk a lejtőn gyorsan . . . örületesen és ott, ott az ut végén, ott, látjátok a falat, ott vár rátok a halál. Tudjátok? Értitek? A halál. A megsemmisülés!

— Jézus Mária! — sikoltott fel Jolán és ájultan hanyatlott hátra.

Boday azonban egy erős rántással kiszabadította magát Dévai kezéből. Odakapott

Ébredjen hát fel végre már a hamisak lelkiismerete s ne a mindent letagadásban higgyék a maguk tisztára moshatóságát. Rossz szappan az amugy is és elégtelen ott, ahol a léleknek van rozsdája.

Ipszilon.

H I R E K.

— **A vármegye monografiája.** A somogyvármegye monografiai bizottság *Makfalva* Géza főispán elnöklésével április hó 8-án délelőtt 11 órakor ülést tart, amely alkalommal a vármegye megírandó monografiájának az ügyével foglalkoznak.

— **A dunántúli ref. egyházkerület közgyűlése** mint ahogy erről már hírt adtunk, ez évi tavaszi közgyűlését *Tisza István* gróf világi elnök és *Antal Gábor* püspök, egyházi elnök vezetésével Kaposváron tartja meg. Az egyházkerület elnöksége most már a közgyűlés napját is véglegesen megállapította. *Május há 3-án és 4-én* lesz a közgyűlés a vármegyei székház disztermében. Főbb tárgyai a következők lesznek: 1. Az 1910. évi zárszámadások bemutatása. 2. A pápai nőnevelő intézetnél és főiskolánál szükséges építkezések megállapítása. 3. Tanár választások 4. Beérkező indítványok tárgyalása. — 4-én a közgyűlés után az egyházkerületi bíróság tart ülést.

— **Eljegyzések.** *Wolf Gyula* dombóvári kereskedő eljegyezte *Boronkay Ilonkát* Szigetrárról. — *Udvary Ferenc* (március 25-én) eljegyezte *Maretics Mariskát* Szigetváron. — Gratulálunk az ifju jegyespároknak.

— **A postások fizetésrendezése.** A kereskedelemügyi miniszteriumban most készültek el a posta-, táviró és telefon tisztviselőinek fizetésrendezésével. — Ezzel kapcsolatosan több kinevezés is történt. A nagy munka — 14.000 dekrétumot kellett kiállítani — már elkészült. — A dekrétumokat most küldik szét.

a kormánykerékhez, megragadta. Dévai hangos kacagásba tört ki. Rikácsoló hangon mondta:

Ne erőlködj barátocskám, nem bírsz vele. Leszereltem ám a kormányt nem engedelmességednek barátocskám.

— Ezzel megkapta Boday kezét és szertelen dühvel visszarántotta a kormánykeréktől,

És a gépkocsi száguldott iszonyu sebességgel, szédítő gyorsasággal . . .

Ájultan, eszméletlenül feküdtek már egymás mellett Jolán és Boday. A szemük kidülledt és meredten bámult előre. Kétségbe esetten tépdesték, magukon kívül szagatták a ruhájukat és tehetetlenségükben hörgöve hanyatlottak aztán egymásra. Csak annyit tudtak lassan kinyögni!

— Se . . . se . . . git . . . ség!

S a zakatoló, pöfögő gép, mint megvadult szörnnyeteg rohant előre a halálba.

Jobbra kanyarodott az út. A szerelmeseik mind közelebből látták a szakadék fölé emelkedő falat. Már nem lehetett menekvés előre. A gépkocsi nem kerülheti már el!

— Meghaltok! — kiáltott rájuk Dévai

— **Májusban lesz a sorozat nálunk.** Lapunk mult számába, sajnos hiba esuzzott be a Sorozásról közölt hírnkbe, mert ott tévesen április volt írva. Ezt most helyre igazítjuk és a valóságnak megfelelőleg közreadjuk, hogy Szigetváron a sorozás *május hó 8, 9 és 10-én* lesz megtartva a Korona szálloda nagytermében.

— **Köszönet nyilvánítás.** A szigetvári polg. önszegélyző egyeslet által beküldött 20 koronáért ezuton is köszönetét nyilvánítja a Szigetvári jótékony keresztény nőegylet.

— **Felolvasó estély a Kath. legényegyletben.** Vasárnap este fél kilenc órakor tartotta a szigetvári Kath. Legényegylet ez idei 4-ik böjti felolvasó estélyét, szép számu közönség jelenlétében. Az estély első száma *Vetring István* szavalata volt ki ügyes hanghordozással és finom előadással *Szentjóni Szabó László* költeményét „Az együgyü parasztot“ adta elő. Válogatott nyelvezettel, magas konceptióju és mégis mindenki által érthető szabad előadást tartott *Hauptmann Pál* áll. el. isk. tan. ó. „A régi jó időkben“ címen. A harmadik szám *Gresner Lajos* monológja volt. Ügyes előadásával igazán megérdemelte a közönség nem fukarkodó tapsait. Ezután egy egyfelvonásos vigjátékot „a perlekedők“ et adta elő *Szommer Mariska Zsüberács Antal* és *Pittl János*. Szerepeiket igen hűen adták, közvetlenül kedvesen játszottak. Végül *Lorch Károly* bűvész-mutatványaival mulattatta a közönséget. Ma lesz az utolsó estély, mely alkalommal *Péter József* tanárjelölt tart szabad előadást. „Mi van a Zrinyi-ászbán“ címen.

— **Az elsült Browning revolver.** Végzetes szerencsétlenség történt a napokban egyik reggel Barcsan a déli vasut kalauztanyáján. Három nagykanizsai kalauz; *Papp Péter*, *Dlask Ferenc* és *Bedekovics Pál* épp utra készülődtek már, amikor Papp mutogatni kezdte revolverét. Erre Bedekovics is megmutatta a maga Browningját, amelyből azonban előbb kiszedte a töltényeket. A fegyverben azonban egy golyó mégis benne

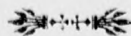
maradt. Bedekovics addig játszott a Browninggal, amíg elsült. A golyó Papp hátába furódott, ki erre eszméletlenül összeesett. A súlyosan sérült kalauzt a nagykanizsai kórházba szállították, hol még aznap megoperálták. Állapota súlyos de nem halálos. A vizsgálat megindult.

— **Az Ipartestület közgyűlése.** A mult vasárnap délután 3 órakor tartotta a Kath. Legény egyeslet nagytermében a Szigetvári ipartestület évi rendes közgyűlését, melyen a tagok szép számban jelentek meg. Eltekintve az ülés egyes pontjainak tárgyalásától, mint mondják az elnök választásnál volt nagy gabalyodás. Két párt állott ugyanis egymással szemben. Egyik a volt elnököt *Bözenbach Lajost* akarta ismét az elnöki tisztségre megválasztani, a másik párt pedig *Berkes Józsefet* óhajtotta elnökül. Szavazásra kerülven a sor *Bözenbach Lajos* került ki győztesen a választásból 78 szavazattal. Berkes pedig 54 szavazatot kapott. A tisztikar így alakult. Elnök *Bözenbach Lajos*. Elöljárósági tagok helyben: *Farkas György* (köteles) *Schmerl János*, *Balázs Sándor*, *Molnár Károly*, *Sarlay László*, *Balázs Ferenc* (kömives) *Roll Ferenc*, *Kiss Antal*, *Öhlvay Károly*, *Weiner Miksa*. Számvizsgálók: *Bó Ferenc*, *Babócsai Andor*, *Mauchart Antal* és *Kovács János* (Hobol) *Vidékiek* *Aracs József* *Ackert Károly*, *Szekeres Farkas*, *Heidfogel József*, *Módenszider György* és *Ódor István*.

— **Lelkészeiktatás.** A közeli Somogyhatvanban lélekemelő, ünnepszeg folyt le az elmúlt vasárnapon. A református vallásu hivek igtatták he uj papjokat, *Szabó Béla* volt szatmárnémetii hitoktató káplánt. Az ünnepszeg a templomban folyt le, ahol *Kiss Tamás*, viszlói lelkész, a belsősomogyi egyházmegye esperesének helyettesse igtatta he hivatalába az uj hatvani lelkészt, aki szép egyházi beszédet intézett a templomot zsu-folásig megtöltött hivekhez. Az istentisztelet végeztével az egyháztanács disz-ülést tartott, melyen a beigtatásról jegyzőkönyvet vett föl. A hivatalos aktus után a község lakói népmulatságot tartottak.

— **Magyarország sörtermelése.** A magyar sörtermelés a lefolyt évben újból emelkedett, a mennyiben az előző évad 1,923.000 hl.-nyi termelésével szemben, az 1909—1910 évadban 2,185.402 hl sört gyártottak Magyarországon. Söradó fejében 9,318.760 korona, söradópótlék fejében pedig 20,327.041 korona folyt be a kincstárba. A magyar sör az utolsó években körülbelül ugyanoly mértékben tudott tért hódítani a külföldön, mint a külföldi sör nálunk volt képes elterjedni. sőt azt látjuk, hogy a sörbehozatal 1908—1909-ig 13.308 hl.-rel apadt, mig ugyaz idő alatt sörkivitelünk 2.849 hl.-rel emelkedett, a mi minden esetre örvendetes haladás.

— **Verekedések.** A hoboli pusztán a mult vasárnap délelőtt az istállóban össze-szólkoztak *Tollas Márton* és *Kovács János* uradalmi cselédek s *Kovács Tollas* arcu-ütötte, testvérbátyja pedig segítségére siet-ven a pofozkodó öcsésének, egy birkanyiró ollóval megszúrta a szegény *Tollas Marcit*. — Ugyancsak a napokban történt, hogy *Ferenci Györgyné* patai asszonyt *Kiss József* egy lapattal fejbevágtá és elverte. A verekedők a büntető bíróság elé kerülnek.

— **Aláírások gyűjtése a főbíróknak.** Mint értesülünk *Hegyessy* János szigetvári főszolgabírónak azon alkalomból, hogy *Duchon* Ödön éleshangu, de beigazolható cikkel öt megtámadta, bizalmi aláírásokat gyűjtene. Mint tudjuk Szigetváron ezen megrendelt aláírások gyűjtésével *Pápa* Ferenc járási írnok buzgólkodik gazdája érdekében. Hogy aztán mennyit érnek az ily uton módon gyűjtött aláírások, azzal mindenki, aki egy kissé gondolkodni tud, tisztában lehet. Bizony szomorú és keserves dolog ez, amidőn illetékesen kell a reparációt végezni. Azt is mondják, hogy a községekben is igyekeznek hangulatot kelteni a főbíró mellett, de mindhiába, mert majd a sajtóbírótság előtt beigazolódnak, hogy ki mondott igazat.

— **A kereskedelmi és iparkamara üléséből.** A Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara március hó 28-án tartott rendes közülésén előfordult bennünket is érdeklő tárgyak a következők voltak. — Somogyvármegye alispáni hivatalának átirata Szigetvár községben szedendő levágott sertések után fizetendő husvizsgálatdíj ügyében. — A kamara a tervezett díjakat magasnak találta, mert azáltal hogy 20 kgr. felüli sertésekért már 1 K 20 f. szednének, megakadályozzák a henteseket abban, hogy fiatal sertéseket vágassanak. Ezért a kamara 70 kgrammon alul 80 fillért ezenfelül 1 K 20 f. javasol megállapítani. — Felterjesztés intézettel a ker. miniszterhez, hogy a trafikengedélyek üzletadás vagy haláleset esetén az új üzlettulajdonosra ideiglenes engedéllyel átruházassék és ne keljen a mai hosszadalmas költséges uton azt újból megszerezni. *Stockbauer Géza* és társai *dárdai* kereskedők beadványa kapcsán *Grünhuth* Rezső szövéttette azt a vizsás állapotot, melyet a helybeli fegyver és löszereket árusító kereskedők túrni tartoznak. — Itt nálunk ugyanis, csak szigorú ellenőrzés mellett engedély felmutatásakor adhatnak el kereskedőink fegyvert és löszert, míg a szomszédos B. Szt.-Lőrincen, Pécsen ezt a hatóság nem ellenőrzi, ott teljesen szabad az eladás. Ez által tőlünk és vidékünkől nagyon sokan szerzik be szükségletüket a szomszédos és egyéb szabad helyeken, miáltal természetes kereskedőink jelentékeny anyagi károsodást szenvednek. Kimondta tehát a kamara *Grünhuth* Rezső indítványára, hogy felir a miniszteriumhoz és megkeresi a kamara területén levő iparhatóságokat hogy az ellenőrzés mindenhol egyforma szigorral kezeltesék és az idevágó rendelet mindenhol pontosan betartassék. — Több ösztöndíj, segélykérek, állami támogatás iránti kérvények tárgyaltattak még.

— **Meghívó a szigetvári áll. „Elza” polg. leányiskola növendékei által f. évi április hó 1-én és 2-án az áll. polg. fiúiskola tornatermében kirándulási alap javára tartandó Előadásra.** Kezdeté délután 6 órakor. Jegyek előre válthatók a polg. leányiskolában d. u. 2--4-ig. Belépő-díj: I. hely 1 K 60 f. II. hely 1 K, — állóhely 50 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk. Műsor: 1. *Tíz perccel a vonat indulása előtt.* Vigjáték I felvonásban. Irta *Nárai V.* Személyek: Pénz-

táros: *Stern Iona*, Pórónó: *Légrady Mariska* Polgárnő: *Weichart Margit*. Leánykák: *Mandeville Iona*, *Kozáry Emmi*, *Előkelő kövér nő: Krausz Márta*. 2. *Élőkép: Táncpróba.* Személyek: *Nagymama Krausz Márta*. *Unokái: Geröcs Elza*, *Farkas Etel*, *Kobza Márta*, *Mandeville M. Sarlay Sarolta*, *Vargha Juliska*, *Táncestester Krausz Matild* 3. *Főzőiskola.* Vigjáték 3 felvonásban. Irta *Fehér L.* Személyek: *Kuré, tanár Perl Vilma*, *Kata, házvezető Stenhura M.* *Zsuzsi, unokahuga: Némegy Irén.* *Magda: Mandeville M. Sári: Ocsodál Gizi, Mici: Láng Rózsai, Ilus: Bodicsi Juliska, Ella: Farkas Etel, Irma: Gosztonyi Irén.* 4. *Ének. 5. Szabolcska: Dal a kis Demeter Rózsikáról.* Szavalja: *Balázs Agnes.* 6. *A tavasz diadala.* Tündérvigjáték 1 felvonásban. Énekkel és táncsal. Irta *Nagy Gizella.* Személyek: *Tél tündére Szalay Lucé* *Tavasz tündére Ocsodál Böske, Tél apó Balázs Emma, Hóvirág Geröcs Elza, Ibolya Fischmann Ida, Kankalin Neumann Irma, Gyöngyvirág Vida Mariska, Moharózsza Baumgartner Márta, Százszorszép: Singer Böske, Lepkék: Hóch Ilonka, Krizsán Márta, Molnár Ibolya, Weisz Aranka, Dobor Vilma, Kobza Márta.*

— **Gyűjtőgató gyermekek.** Mint lapunknak jelentik, a m. hó 21-én d. u. 2--3 óra közt tűz ütött ki *Kaiser* Mihály kishársági tanyai lakos udvarán, A tüzet ismét, mint más számtalan esetben, felügyelet nélkül otthon hagyott kis gyermekek okoztak. Ugyanis *Kaiser* Ádám nevű 5 éves fiúhoz játszani jöttek *Végh József* és *Denk Ferenc* szintén 5 éves gyermekek, kik közül *Denk* gyufát lopott hazulról és a félszer alatt cigarettára gyújtottak a csereték. A félszer az eldobott gyufától csakhamar tüzet fogott melytől a pajta, a zsuppos lakóház, élelmiszer és gazdasági eszközökkel porrá égett. A tűz átsapott még a szomszéd *Metz* Kálmán kamarájára is, amely egy nagy szalmakazállal együtt a lángok martalékául esett. *Kaiser* kára 1269 korona, *Metz* pedig 340 korona. Az épületek biztosítva voltak.

— **A csirkefogók** ismét megkezdték működésüket. A héten is több helyen történt tyuklopás. Legutóbb *Laufer Pál* takarékpénztári könyvelő baromfi ketrecét dézsmálták meg a gazok. Persze jól esik egy kis drága pecsenye de ingyen. Sőt az ünnepekre kell is. Felhívjuk tehát a rendőrség figyelmét a tolvaj csibészekre.

— **A községek és a megyei telefonhálózat.** Mint értesülünk, az alispán felhívja a községeket, hogy hajlandók-e a vármegyei telefonépítés költségei és fentartáshoz hozzájárulni, mert csak akkor lenne megvalósítható. Ha ezen költségek 310 község közt egyformán lennének felosztva, — esne egyre 54 korona, ehhez még az előfizetési díj és a fentartáshoz való hozzájárulás, úgy hogy egyre-egyre 170—180 korone esne évenként. Ezek az adatok azonban csak hozzávetőlegesek, mert még pontos számítás nem történt.

— **Elvert vevő.** *Vas József* 23 éves istvándii mészáros segéd burgonyát ment vásárolni Szulokba, ahol betért *Huber József* házában, de mintán *Huber* neki régi haragosa volt, hát most kitöltötte rajta boszuszuját. Állítólag *Huber, György* nevű fia az utcaajtót bezárta, ekkor atyja arcul ütötte és egy darab fával elverte a mészáros legényt.

— **Tűzilárma és harangkongás** keltette fel a közönség figyelmét nálunk tegnap délután fél 8 óra tájban amikor is *Salamon* Jenő gyógyszerész udvarában kigyulladt a szemétdomb s iszonyu büzös füstöt terjesztett, sőt már lánggal is égett. A tűz melyet a házheliéknak sikerült eloltani, úgy keletkezett, hogy a kéményseprők a parázsas hamut a szemétdombra öntötték.

— **Emésztési zavarakat felöltött gyomorbetegknél és öregeknél** elhárít az ötven évvel ezelőtt feltalált, s eredetileg a gyermektáplálásra hivatott *Nestlé*-tápeledel, mely a legtisztább alpesti tejet tartalmazza. E lehetőleg jobban emészthető tápeledel az orvosi praxisban, mint diétaikum kipróbálva és ajánlva van. Próbadozokat és ismertető iratokat ingyen küld a francia-svájci *Nestlé*-társaság (felöltöttek szakosztálya): *Wion, L., Biberstrasse 11.* Magyar levelezés. Dobozonként 1 korona 80 filléért minden gyógyszerárban és drogeriában használati utasítással együtt kapható. Óva intünk utánaotoktól, különösen a cacao és mézphosphát tartalmu tápszerektől, amennyiben tudvalevő dolog, hogy azok székrekedést okoznak.

— **Barum nagy amerikai zoológiai cirkus.** Kedden április 4-én érkezik Szigetvárra és szerdán április 5-én este 8 órakor tartja a vásártéren nagy megnyitó előadását. Óriási műsor, elsőrangú attrakciók, ragadozó állatok nemes fajlovaik. Csak 5 napig látható. A t. közönség figyelmébe ajánljuk.

Előfizetési felhívás

az április—juniusi negyedre.

Uj évnegyedbe lép a „*Délsomogy*” s ebből az alkalomból érzett tisztelettel, kérjük régi t. előfizetőinket, Szigetvár és környéke közönségét, hogy az előfizetést megújítani s ezáltal bennünket támogatni sziveskedjék nehéz munkánkban, — a közélet megtisztításában.

Programmunk a régi marad: az igazság útján előre!

Kérjük t. vidéki olvasóinkat, hogy az előfizetési díjakat postautalványon sziveskedjenek beküldeni, nehogy a lap szétküldésében fennakadás legyen.

Tisztelettel

A *Délsomogy* kiadóhivatala.

Apró komédiák.

Nőm és a husvét.

Szeretem a tavaszt. És bár filiszter életet élek, tavasszal valami szokatlan melegség, lelkesültség, vagy jobban mondva poezis költözik lelkembe, mit *Ady Endre* ur is megirigyelhet tőlem.

Dél volt. A hivatalomból jöttem és hazafelé tartottam. A nap teljes pompájában ragyogott és én levettettem felöltömet s kidüllesztett mellet élveztem a balzsamos tavaszi levegőt. A lelkem csodálatos érzésekkel volt tele, valami boldogság félet éreztem. Elgondoltam, hogy milyen szép az élet és milyen jó annak, a kit, mint engem, odahaza szerető hitvese várja egy csókkal és pompás ebédvel. Lelkesültségemben vettem egy csokor ibolyát, hadd vegye tudomásul szeretett nőm is tavaszi érzéseimet.

Drága nőm, a *Szidi*, már várt. Derűs ábrázattal nyujtottam át neki szerény ibo-

lyacsokromat és egy gyöngéd hitvesi csókot igyekeztem a lehelni.

Önagysága nem vette tudomásul poétikus érzéseimet. Komor arccal fogadott és a felajánlott hitvesi csókot hallgatagon, de erélyesen elhárította magától. Majd szótlanul hozta a levelet.

— Miért vagy oly kedvetlen ezen a gyönyörű tavaszi napon? — kockáztattam meg a kérdést.

Ném, miután az ő szokott, megvető tekintetével végigsujtott, közömbösen válaszolt:

— Tavasz? Ez az időszak csak azokat az asszonyokat érdekli, a kiknek gondos férjük van.

— Nem értem. Hiszen a gondosságot ez az ibolyacsokor is bizonyítja.

— Szép kis gondosság! Tudod-e, hogy alig egy hét választ el bennünket a husvétől?

— Fiatskám már régen a fejembe motoszkál a husvét. A husvét, a tavasz legszebb ünnepe. És mi méltóan fogjuk megünnepelni. Teszünk egy kirándulást a zöldbe és megiszunk néhány korsó jó tavaszi sört.

— Szép kis gondosság! A husvét a tavasz legszebb ünnepe. De a husvét nem sörivásra, hanem másra van berendezve.

— Mi az a más?

— A husvét az asszonyok ünnepe. — Husvétkor minden asszonynak pompázni, díszelni kell. Husvétra minden asszonynak új kalap, új cipő és új ruha jár. Mert téli ruhába bujtatott asszonyok nem csinálnak husvétot. Te hozol nekem egy csokor ibolyát és ezzel készíts ki engem husvétra.

— Drága Szidi, nincs igazad. A husvét új ruhát és új kalapot pótolja az én mélységes hitvestársi szerelmem.

→ Abból nem lehet husvétkor felöltözni.

— Minek is szoltam neked a tavaszról?!

— Légy egész nyugodt, a tavasz már december óta a fejembe van. És csak annyit mondok, ha a tavaszt nem akard megbecsülni, akkor legyen gondod szeretet nődre is.

— Hisz ez a husvét tönkre fog tenni! Honnan veszek én ennyi pénzt ruha, cipő és kalapra? A bankok most nem adnak pénzt, mert mérleget csinálnak.

— Mit bánom én. Szeretett nőd egy mindenképen gondos asszony. Igén, én gondolok a tavaszra. Igen én már megrendeltem az új tavaszi kosztümöt, az új cipőt és az új „Chanteclair” kalapot.

— Szent Isten! Mennyit tesz az ki?

— Nem sokat. Egyébb apróságokkal együtt mindössze 560 koronát. Mindent a legszebben elhelyeztem, nem kell sehova sem elmanned becsülni, sőt a számlát is a hivatalodba fogják vinni.

— A hivatalomba?

— Oda.

Az iménti poétikus érzéseim egyszerre elpárologtak. A legnagyobb undorral távoztam hazulról a hivatalba és lecsüggesztett fejjel haladtam az utcán a tavaszi napfényben.

Pinty-urfi.

Irodalom.

— **Pozsár Antal betyár nótál.** Most jelent meg *Pozsár Antal* szegedi tanár legújabb dalfüzete ének-zongorára írva. — Sikerkült szöveg, magyaros borongós melódia sajátos daloknak, melyek a régi betyárvilág legendás hangulatát ébresztik bennünk. A szerző dalfüzete beigazolja azt a reményt, mit már előbbi dalai kapcsán a kritika hozta fűzött — s magyar népdal költőink között az elsők közé emeli. A füzet tartalma: Süvölt a szél, sötét az éj. — Tisza parján van egy kis ház, kezdésű nóták. Stark Nándor könyv- és zeneműkereskedő kiadása Budapeston IV. Papnövelde utca 3. sz. Ára 1 kor. 60 fillér.

Közgazdaság.

□ **Ipari és gazdasági kiállítás Szatmáron.** Szeptember 24-étől október 2-áig nagyszabású gazdasági és ipari kiállítást rendez Szatmárnémeti szab. kir. város és ezzel üli meg fennállásának félszázados évfordulóját. A kiállítás idején tartja a Magyar Gazdaszövetség II. nagygyűlését és a vidéki pénzügyintézetek Szövetsége ezidei kongresszusát Szatmáron.

□ **Takarmánykiviteli tilalom.** A francia földművelésügyi miniszterium február 20-iki rendeletével szalma széna, zöldtakarmány és istállótrágya bevitelét, és tranzit szállítását járványveszély miatt további intézkedésig betiltotta.

□ **A husdrágaság Ausztriában.** Az osztrák földművelésügyi miniszterhez beadványt intézett az osztrák vendéglősök birodalmi szövetsége, a melyben rámutatott arra, hogy sem az argentiniai, sem a szerb és a román hus behozatal nem képes a nagyvárosok husszükségletét segíteni, miért is azt ajánlja, hogy az állam a saját költségén létesítsen nagyarányú állattenyésztő telepeket.

□ **Eredeti facsemeték kiosztása.** Ez év tavaszán a földművelésügyi miniszter intézkedése folytán több facsemete kerül kiosztásra 1159 birtokos közt. 925 birtokos kopár és vízmosásos területek befásítására összesen 14.800.000 csemetét kap a termesztési költségek elengedésével. 19 birtokosok közterek befásítására, üdülési helyek létesítésére és egyéb célokra 22.009 darab csemetét adnak szintén ingyen. 225 birtokosoknak elhanyagolt vágás területek befásítására összesen 5.810.000 darab csemetét adnak és pedig 6.020.000 darabot teljes árjegyzési áron, 790.000 darabot pedig a termesztési költségek 50%-ának elengedése mellett. Állami intézmények részére különféle fásítási célokra mintegy 160.000 darab csemetét engedélyeznek.

268 sz.

1911 végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szigetvári kir. járásbírósnak 1911 évi V. 169/1 számú végzése következtében Duchon Ödön és dr. Szily

Ádám ügyvédek által képviselt Veigl József javára 557 K 36 fill, s jár erejéig 1911 évi febr. hó 18-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2740 koronára becsült következő ingóságok u. m. kész férfi kalapok és sapkák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járásbírósnak 1911 évi V. 109/2 számú végzése folytán 557 K 36 fill, tőkekövetelés, ennek 1911 évi január hó 1 napjától járó 5% kamatai 1/2% váltódíj és eddig összesen 101 K 05 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig **Szigetvárott alperes üzletében** báró Biedermann u. 5 sz. alatt leendő megtartására 1911 évi április hó 12-ik napjának délelőtti 8 és fél órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetváron 1911 évi márc. hó 28.

Klie János
kir. jbir. végrehajtó.

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közzétettéket nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Missler F.

bremeni kivándorlási vállalkozó a magyar kir. belügyminisztertől 1911. március 21-én kelt és 45002. számú engedélyokirata alapján

Budapestben

Kerepesi ut 1 sz. alatt és a határon

Csacszán

irodát nyitott. Mindennemű tudakozódások ennél fogva ezentul nem Bremenbe, hanem Budapestre intézendők e címre: Missler F. urnak, Budapest, Kerepesi ut 1. sz.

Kátay Lajos vasuti vendéglőjében

Egy felirónői állás betöltendő, díjazása havi 3 kor. és ételmezés. — Bővebb felvilágosítást a vendéglős nyújt.

Üzlet - megnyitás.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy **Szigetváron Kossuth Lajos-téren I. szám alatt**

Hentes üzletet

nyitottam, melyben mindig a legfinomabb izlésnek is megfelelő friss sertéshúst, zsírt, szalonát, sonkát s egyéb töltelékét s felvágottakat tartok. Gyors és pontos kiszolgálás.

A t. közönség pártfogását kérve maradtam tisztelettel

Szakács József
hentesmester.

Gabona-piacz.

Fuehs. Fia gabonakeresk. jelentése szerint

Árak 50 kilogramonként értetődnek.

Szigetvár, 1911. március 31-én.

Buza	—	K 10,80	10,90
Rozs	—	7,60	7,70
Árpa	—	8.—	—
Zab	—	8,50	9.—
Tengeri	—	6.—	—
Bükköny	—	8.—	—
Bab	—	8.—	—

Budapesti áru tőzsde.

Határidő üzlet.

Mai árak.

Buza októberre	—	—	10,86
Buza áprilisra	—	—	11,72
Rozs októberre	—	—	8,16
Rozs áprilisra	—	—	8,36
Zab	—	—	8,70
Tengeri májusra	—	—	5,67

K Ö R Ö S I L.

uri- és női cipész

Szigetvár, Rákóczi-utca 3. szám.

Készít mindennemű és legujabb divatu **uri-, női és gyermek cipőket, csizmákat**, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, jutányos árban, gyorsan és pontosan. Javítások elfogadtatnak. Levezető-lap általi meghívásra vidékre is elmegyek.

Szőlősgazdák figyelmébe!

A *Peronospora* mult évi borzasztó pusztításain okulva, siessünk és törekedjünk *alposan védekezni*, a melyet *az általam feltalált*

Uj permetezési mód

és alkalmazott *Mentőcső* segélyével érhetünk el; főkéllék Vermorel rendszerű hátipermetező, de ha a csavarmenet azzal egyezik, alkalmazható jobb minőségű más permetezőkre is, de az esetben egy Vermorel szórófej beszerzése is szükséges, — előnyei: a *tőkefej fakadás előtti célszerű és fölös anyag pazarlás nélküli megfürösztése, a zsendülő fűrtők és lombzat alulról fölfelé törő sugárral is permetezhetők!* A gépet átalakítani nem kell, a rendes permetezést is a munkás szivesebben végzi mert a perme *nem érinti oly közelről, egyszerű kezelés, gyors, alapos, permetezés.* Egy drb *Mentőcső* ára használati utasítással együtt **4 korona**, melyet az összeg előleges beküldése után bérmentve küld.

Legalább 5 drb vételnél 15% engedmény.

Helyben átvéve 3 K 40 f.

KOZÁRY EDE

szőlőtulajdonos bortermelő **SZIGETVÁR.**

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy az **1831-ben alakult és 392 millió korona alaptőke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező** cs. kir. szab.

Triesti általános biztosító társulat

(ASSICURAZIONI GENERALI).

valamint a

Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság

(alaptőke és készpénzbeli tartalékok 7 millió korona)

és az

Első o. általános baleset ellen biztosító társaság

(alaptőke és készpénzbeli tartalékok 22 millió koronán felül)

főügynökségét átvettük. Ennélfogva tisztelettel kérjük, hogy az előforduló mindennemű **tűzbiztosítási** bevallásokat épületek, butorok, takarmány- és aratási készletekre, valamint egyéb ingóságokra nekünk beküldeni sziveskedjék. Elfogadunk továbbá közvetítésre **életbiztosítási ajánlatokat**, minden módozat szerint, ugyszintén **betörésselopás** elleni, valamint **jég-, baleset-, szavatosági- és állatbiztosítási ajánlatokat** a lehető legolcsóbb és legjobb feltételek mellett.

Becsés feladványait és pártfogását kérve és várva vagyunk kiváló tisztelettel

Néptakarékpénztár r. t.

Szigetvárott.